

KLUB PŘÁTEL SCI-FI SLANÝ

SLANÝ

4

Zdá se mi, že v poslední době se stále řidčeji či možná téměř vůbec diskutuje o otázkách souvisejících s fandomem, s jeho stavem či perspektivami. Stačí jen srovnání jarních - podzimních porad SF klubů před několika lety a dnes. Dříve se debatovalo a diskutovalo tři dny téměř nepřetržitě, dnes stačí na takovouto poradu jedno odpoledne. A přitom si myslím, že i dnes je dost věcí a problémů, které by mohly být, zlepšeny či vyřešeny. Uvedu jen několik námětů či návrhů.

První z nich souvisí přímo se systémem jarních a podzimních porad. Katastrofální neúčast českých klubů na letošním podzimním setkání v Košicích a obdobně řídké návštěvy slovenských klubů v Praze (85, 86) ukazují, že s rostoucím počtem dalších SF akcí, zejména nejruznějších conů, plesů, burz apod., klesá potřeba pořádát tyto akce dosavadním způsobem. Domnívám se, že od roku 1988 by plně postačovalo uspořádat jen jediné celostátní setkání na jaře (je otázkou, zda spojení s olomouckým plesem je nejvhodnější řešení?) a podzimní setkání již pořádát regionálně (Čechy, Morava, Slovensko). Toto podzimní setkání by již mohlo být součástí nějakého conu, např. Libercon, Dracon, Tatracon.

Zlepšit by se mohlo i vydávání kalendáře SF akcí. Uplný roční přehled je asi zatím utopií, ale alespon půlroční či čtvrtletní přehled s případným náznakem jejich koordinace by na stránkách Intercohu neměl chybět. Vždyt s trochou nadsázky polovina veškerého SF'dění je soustředěna na období říjen - listopad. Nemohli by se alepon někteří organizátoři mezi sebou domluvit a "vyplnovat" výše zmíněný kalendář rovnoměrněji?

Ještě nepřehlednější situace panuje ve vyhlašování nejruznějších soutěží či anket. Vždyt jen literárních soutěží je dnes již okolo deseti (Cena Karla Čapka, Věda a život, Hunáč, Súlet, Halmochrom, Castor, Fantasy ...). Vedle nich existuje i několik dalších neliterárních soutěží (Ufík, Modely... a několik anket (Ludvík, O nejlepší fanzin...). I zde by snad bylo možné vydat přehled tradičně pořádaných soutěží, jejich stručnou charakteristiku, přibližný termín uzávěrky apod. Chtít snad ještě například přehled dosavadních vítězů a jejich prací by už asi bylo příliš.

Parcon 1988 je ještě daleko, ale přesto by nás mohla napadnout otázka : Co dál? Jaká bude budoucnost Parconu coby "putovní" akce? Kdo a jakým způsobem bude rozhodovat o místu konání této reprezentativní akce čs. fandomu? Neměla by koordinační komise vyhlásit nebo alepon navrhnout určité zásady či kritéria, které by měl splňovat potenciální kandidát na pořádání Parconu?

A ještě jeden návrh na závěr. Již několik let soutěží polské kluby v jakési soutěži družstev (SF klubů) ve znalostech sci-fi. Tyto soutěže se občas objeví i na obrazovkách polské televize. Což se pokusit vytvořit i v Československu obdobný systém soutěží družstev z jednotlivých klubů s tím, že by se celostátní finále odehrálo např. na Parconu. Samozřejmě, že by se nejprve musela promyslet organizace základních kol, národní finále (Čechy, Morava, Slovensko) apod. Možnost praktické realizace této myšlenky si chceme ověřit na únorovém pořadu našeho SF klubu "Ufouni ve Slaném III.

L. Peška

PLKON

~~JIŽ NIKDY VÍC!~~

navždy

Když se v našem klubu rozhodlo, že pojedeme na Plkon 87, nebylo mi známo, co se za názvem skrývá. Navíc mne praštil do očí "šp. tně" psaný název akce, který má znít Plcon a ne Plkon. Až později jsem se dozvěděl, že slovo vzniklo ze základu plka-ti, nikoli od výrazu con.

Tak tedy po osudném rozhodnutí jsem si říkal, že akci podobného druhu jako Minicon klidně přežiji. To jsem ale netušil, že Plkon má s atmosférou těchto setkání jen málo společného. První pochybnosti se mě zmocnily už po přečtení některých výroků v pozvánce. Cituji např.: Mezapomen si gumáky, plavky; nebo popis cesty: Po překonání dvou vodních toků se u mlýn dej vlevo. No už bylo rozhodnuto a my jsme měli na Plkonu dokonce nocovat. Pravda, na setkání v Praze se také nocovalo, ale poznámka v pozvánce, že bez stanu se nevyspíme, nebyla nejpříjemnější.

Nastal den odjezdu. Vyrazili jsme čtyři odvážlivci. Ridič a tři navigátoři. První bloudění nás potkalo asi 15 km od domova za Kladnem, kde záhadná uzavírka silnice nabourala celou předem prostudovanou verzi cesty. Během další jízdy jsme zjistili pár "drobností", jako že stan, který má hostit nás čtyři, je malé áčko pro dva jedince menšího vzrůstu - teče do něj nebo že rajčat v igelitovém pytlíku, který kdosi považoval za jablka, leží pod těžkou taškou. ~~Ale už se nedalo nic dělat.~~ Po několika-hodinové jízdě po podivných lesních cestách a chatrných lávkách jsme se zastavili o plot jakéhosi stavení. Byl to mlýn! Dali jsme se podle instrukcí vlevo, kde plál veliký oheň. Těšil jsem se na vytopený jednací sál. Ale ouh. Ti, které jsem považoval za místní trampy, a kteří seděli u ohně, byli též sciisté. Sál nebude. Večerní sezení u táboráku s buřty mělo také své kouzlo. Kolem pánoci se začali přítomní rozcházet. K. Jedličkovi cosi vykřikoval o zítřejším koupání, ale to jsem bral s humorem.

Díky pohotovosti našeho vedoucího a nevitě lidí, kteří svěřili klíče od své chaty K. Jedličkovi a ten následně nám, jsme se dobře, až asi na dvacet komarů, vyspali. Na stan nedošlo, na štěstí.

Ráno přšelo. Mé iluze o vytopeném jednacím sále se naplno rozplynuly v okamžiku, kdy jsme byli vtaženi do reje podivných soutěží. Naš vedoucí prozíravě vstoupil do družstva, které se soutěží v terénu příliš nezučastnovalo, a tak my zbylí tři jsme byli jediní tvorové hájící zde v lesích čest slánského sci-fi klubu. Poslední zbytky humoru mne přešly v okamžiku, kdy mi bylo řečeno, že jsem závodník běžec, jehož úkolem je běžet do strmého kopce a sbírat rafinovaně ukryté balonky. Tuto část úkolu jsem příliš nepochopil, a tak jsem na trati, kde se po vytrvalém dešti jako nejvhodnější obuv ukázaly kanády, neustále vedl. Nechápal jsem, proč někteří další běžci pobíhají mimo trať a cosi křičí. Náhle mi svítl. Balonky! Vrh! jsem se do roští, kde jsem zahlédl cosi se červenat. Nehledě na druh trní, námochoodem, byly to ostružiny, jsem získal cennou trofej. Podobným způsobem jsem ukořistil další čtyři. V cíli jsem s překvpením zjistil, že

všichni ještě nedorazili. Počkali jsme na pár závodníků a po vyhledání zabloudivších jsme konstatovali, že začátek našeho účinkování je slibný. Byli jsme druzí ze sedmi. Další ze soutěží byla rovnovážná chůze. S talířem na hlavě se v dešti na mrazivém terénu skutečně špatně chodí, a proto jen málokdo došel do cíle.

Po této záluďnosti jsme trochu klesli, asi na páté místo.

Na třetí soutěž se šel lo, až přestane pršet. Dodnes nechápu proč, neboť výkon nešel uskutečnit v jiném oblečení než v plavkách. Disciplína, nazývaná Jedličkova sprcha, spočívala v tom, že závodník v plavkách, které podle slov K. Jedličky... (Pouze K. Jedličky!), nebyly vůbec zapotřebí, stojí pod umyvadlem, které je ze všech stran navrtáno. Voda nalita do něj svrchu se rozstříkuje a borec stojící pod ním se snaží vtažovat do sebe, aby ho nepříjemně nezlila. Nikomu se nepodařilo vyjít suchý.

Pro ty, kteří se sprchy bali, měli organizátoři připravenou další perličku. Družstvo, jehož zástupce se odváží vstoupit do ledové vody (teplota vzduchu asi 10°C), dostane bonus. My jsme ho nedostali. Stáli jsme s ostatními normálními lidmi na břehu a zířeli na otužilce ve vodě. Vesměs to byli závodníci, kteří absolvovali sprchu a už jim to bylo jedno. Vodníky vedl sám strážce koupání K. Jedlička. Tím dopolední program končil a ke slovu přišlo jídlo. Po dvou hodinách čekání dorazili kuchaři s fi lovými špagetami. Naše hladová skupina čekání nevydržela a šla se najíst tajně z vlastních zásob. Když jsme pak přišli, tvrdili všichni, že špagety byly výborné. Divili se, že jsme neobědvali. Odpoledne se všichni sci-fisté sešli na verandě v jedné chatě. Zajímavé je fakt, že na plochu 6×3 m se vešlo asi 25 lidí, přičemž všichni seděli. Na řadě byla literární soutěž. Cena pro posledního byla zajímavá cesta do lesa pro vodu, která vedla po bahnitém terénu, navíc stále lilo a nikdo pořádně nevěděl, kde pramen vlastně je. Po řadě nepochopitelných otázek a nesrozumitelných úryvků jsme šli pro vodu.

V soutěži literární i celkově jsme tedy skončili na chvostě, ale je třeba říci, že jsme na Plkonu byli absolutně nejmladší. Hanbu našemu slánskému sci-fi klubu jsme rozhodně neudělali.

Pak jsme se ale museli rozloučit a věřte nebo ne, odjet se nám nechtělo. Atmosféra zde byla výborná. Poznali jsme, že sci-fi se dá dělat i jiným způsobem než jednáním a poradami. Ale oboje dohromady dělá celé sci-fi hnutí zajímavým a neptřeým koníčkem.

Již dnes se těším na příští Plkon a věřím, že i ostatní, kteří tam toho památného času, uprostřed letošního léta, byli.

Miloš Novák

film

PRVNÍ LIDÉ NA MĚSÍCI

Orig. název : First Men In
The Moon

Země vzniku : GB, 1964

Kamera :

Scénář : Nigel Kneale

Režie : Nathan Juran

Film lze zařadit do skupiny tzv. historické SF. Jsou to zfilmovaná díla literárních klasiků /např. Caprona, Válečníci Atlantidy, Cesta do středu Země apod./; tentokrát zvolili autoři stejnojmennou předlohu Herberta C. Wellse. Kniha oplývá jednou zvláštností : stala se podkladem pro natočení údajně prvního vědeckofantastického filmu na světě, Cesty na Měsíc/1902, Georges Méliès/.

~~Tvůrci Prvních lidí na Měsíci~~ zvolili formu retrospektivního filmu, kde prólog ze současnosti /velice vtipný !/ uvádí vzpomínky jednoho z prvních astronautů světa.

Od mateřské lodě se odděluje přistávací modul . Posádka modulu /až překvapivě početná/ provádí přípravy k přistání, samotný průběh pak proběhne bez jakýchkoliv potíží. Zatímco velitel podává hlášení, první kosmonauté vstupují na povrch Měsíce.

Na Zemi vybuchují světlice, záře ohňostrojů osvětluje rozjasněné lidské tváře, mimořádná televizní a rozhlasová vysílání ovládají éter, noviny prožívají období vydání. První člověk vstoupil na Měsíc ! e jím seržant ten a ten! Dnešní den se zapíše do historie lidstva zlatým písmem !

Ještě odebrat vzorky půdy, hornin. Nezapomenout na vlajku. Co to tady leží ? To je přece britská vlajka ! Ta už tu musí ležet pěkně dlouho. A zde je nějaký papír ... Prohlašujeme Měsíc za majetek anglického království. Podepsaní /jen jedno jméno je čitelné/ - Kate Callenderová. datum ? 1899!!

Do řídicího střediska neprodleně letí hlášení. Našli jsme na Měsíci důkazy o prvenství někoho jiného , z roku 1899, zahajte pátrání po Catherine Callenderové.

Nebude to jednoduché. Na příslušném matričním úřadě nemají o jmenované ženě jakékoliv záznamy. Starý archivář je však chodící kartotéka. Víte co, zajděte za panem Bedfordem, to je nejstarší člověk v okolí, on třeba bude vědět.

Starý pán Arnold Bedford je odkázán na péči ošetřova-

telky, špatně chodí, stáří vepsalo do jeho tváře kruté stopy. Pověření úředníci mu ukazují fotokopie nalezených relikvíí na měsíčním povrchu.

"Kde jste to našli?" ptá se Bedford vzrušeně. Vy jste byli na Měsíci!" Tuhle vlajku jsem do měsíční půdy v roce 1899 zarezil já!"

Několik vzrušených poznámek, dotazů Bedford se ujímá slova. Stálá ospalost a únava z něho jakoby zázrakem opadly, do očí se vrací jas třicetiletého muže. Arnold Bedford začíná vzpomínat ...

Bedford byl neúspěšným obchodním spekulantem. Nedařilo se mu, dluhy rostly. Nštěstí měl úspěchy v rodinném životě. Do krásného domu, vyvedeného jako na pohlednici, si přivedl svou nastávající - Kate. Domeček ji uchvátil, byla nadšena, jak zahrádkou, tak i moderním zařízením. Nedalo jí mnoho práce se u Arnolda zabydlet.

Jednoho dne když byl Arnold ve městě, jel kolem domu soused. Udiven si prohlížel stavení i na zahrádce pracující Kate. Působil velice nesoustředěným dojmem, Kate z jeho slov vyrozuměla jen to, že vzhledem k nebezpečné činnosti kterou provádí, je ochoten koupit dům až za 2 tisíce liber, aby jeho majitele a obyvatelku uchránil od újmy na zdraví.

Kate s návrhem víceméně souhlasila, Cavor - tak se souseď jmenoval - odběhl domů. Brzy ho následoval Bedford, který byl prodejem domu dost rozlícený, s postupem Kate nesouhlasil.

V Cavorově domě ho čekalo veliké překvapení. V jediné ohromné místnosti /za ní byla jen malá Cavorova pracovna/ ležela před regály, plnými knih, hromada uhlí, uprostřed haly stála podomácku vyrobená pec, do níž Cavorovi pomocníci pilně přikládali jednu lopatu za druhou. Cavor hleděl do rozžhaveného vnitřku a řídil nárůst teploty a tlaku příkazy přikládajícím. Rozčilený hlas a energická gická hesla Bedforda vůbec nevnímal, věnoval se zcela svému bádání.

Teprve když Cavor vyndal z pece rozžhavenou tavící nádobu a odnesl ji do své pracovny, kde s neustále nesouhlasem s prodejem domu argumentujícím Bedfordem osaměl, vzal souseďovu přítomnost v potaz. Ne však jeho slovní projevy. Tématu rozhovoru se musel přizpůsobit Bedford.

Bedfordovu pozornost upoutala tavící nádoba, kterou Cavor postavil na pracovní chemický stůl. Na zvědavý dotaz co obsahuje, dostal odpověď, že cavorit, skromě po objeviteli pojmenovanou látku, která svým účinkem ruší působení gravitace /pokud máte zájem o bližší vysvětlení působení cavoritu, nalistujtes si příslušné pasáže v české vydané Wellsově knize, kde jest toto velice podrobně rozebráno/.

Jakmile klesne teplota cavoritu pod určitou hodnotu /jak jsem z Filmu pochopil, jednalo se o teplotu přibližně rovnou teplotě okolí na jaře odpoledne/, během velmíkrátkého časového okamžiku dojde k vnějším projevům. Aby Cavor svá slova podložil hmatatelnými důkazy, natřel masívní dřevěnou židli / zespoda sedací plochy/ tekutým horkým cavoritem.

Bedford jeho počínání značně podcenoval, považoval přednesené informace za výplod chorobomyslného mozku

a snažil se téma převést zpět na problém prodeje domu. Během svých snah se bezděky dostal k natřené židli a usedl na ni, nedbajíc Cavorových zmatených gest.

Teplota tenké vrstvy cavoritu pochopitelně klesla velice rychle. Židle sesedícím Bedfordem se vznesla ke stropu, jenž naštěstí její pohyb zastavil - nátěr byl jemný, účinek odpovídal množství látky. Bedford byl nucen zhroutit se do mezery mezi stropem a sedačkou, hlasitě pak pozoroval, jak se snažil Cavor zmobilizovat své pomocníky k záchraně uvězněného.

Bedford přemýšlel velice rychle. Dříve než mu Cavor přistrčil velký psací stůl / když předtím zavrhl přinesený žebřík/, uvědomil si, že se stal svědkem převratných událostí.

Třeba bychom mohli natírat podrážky bot, lidé by pak skákali libovolně dlouhými skoky - to určitě půjde na odbyt. Nebo ... Zatímco Bedford nahlas přemýšlel o komerčním využití cavoritu, Cavor již jen potichu domýšlel detaily své dávno naplánované cesty.

A když se svým úmyslem odcestovat až na Měsíc seznámil Bedforda, neúspěšný obchodník kupodivu nadšeně přehodil výhybku.

Kate nebyla vývojem situace spokojena. Arnold trávil veškerý čas u Cavora, celá záležitost se zdála Kate příliš nebezpečná. Její dotazy a obavy se ukázaly opodstatněnými. Cavorovi pomocníci přestali mít náladu na zaměstnavatelovy rozmazy a vrtochy, aby je energický Cavor nemohl zastavit, opustili své pracoviště. Nechali kotel napospas studenějšímu okolí. Cavor s Bedfordem se v té době nacházeli v nedalekém ohromném skleníku, kde dokončovali stavbu první kosmické lodě světa; velká mnohastěná "koule" měla v každém rohu vlnkový nárazník, skleněné trojúhelníkové plochy mnohostěnu kryly stahovací, zevnitř ovladatelné, žaluzie, vstupní otvor tvořil vzduchotěsně uzavíratelný poklop, interiér plavidla splňoval nejnáročnější požadavky nejrozmazanějších cestujících.

Tak tedy kolem výtvoru geniálního Cavora se oba motali, když teplota uvnitř pece dosáhla kritické dolní hranice. Vše v okruhu tří metrů plus vše nacházející se nad tímto kruhem se za nemalého rachotu odebralo do kosmu.

Cavor skákal radostí. Příteli, blahopřejte mi, mé teorie byly správné, funguje to !

Bedford se zřejmě v duchu loučil s komerčními úspěchy vynálezu. Jiný cavorit se už určitě nepodaří připravit.

Výbuchem přivolaná Kate rychle zhodnotila situaci, od rozrušených mužů se dozvěděla vše o jejich plánech a záměrech - na základě získaných informací se začala intenzívně strachovat o budoucí bytí svého nastávajícího.

Cavor obavy subjektivně sklamaného obchodníka nesdílel. Postup přípravy mu z hlavy výbuch neodnesl, připravit další cavorit nebyl problém.

Bedford tak rychle zapomněl na černé myšlenky a zapojil se s ještě větší vervou a mohutnějším časovým zatížením svého osobního života do další práce.

Kate se nehodlala smířit s rolí odstrčené a dala Arniemu jasně najevo, že : buď já nebo cesta do vesmíru. Láska však byla silnější. Strach o partnera dovedl Kate až do role obětavé zásobovatelky : dvouhlavňovou kulovnici, klec s domácí slepičí zvířenou a láhev konaku považovala Kate za ten nej-

nutnější základ pro přežití na tak nebezpečné cestě.

Arnold ale neměl pro svou milou dostatek pochopení. Z poměrně nejasných důvodů zklamával její lásku : nechtěl zůstat doma ani ji nechtěl vzít s sebou. Kate proto podruhé zhrzeně odešla, rozhodnuta tentokrát neustoupit.

Ve skleníku budoucí astronauté vykonávali poslední přípravy a kroky : Arnold pilně topil v novém, moderním kotli a Cavor odnášel správně zahřátý cavorit ke kosmickému korábu, kde horkou kapalinou natíral všechny žaluzie oken. Vlastnosti skleníku spolu s vytápěcí soustavou umožňoval držet uvnitř teplotu vyšší než byla reakční teplota, před startem stačí pak jen otevřít dokořán dvoudílné dveře ...

Kate sice uraženě odešla, přesto však v koutku duše doufala, že za ní Arníe přijde, že zvolí lásku a šťastnou pozemskou budoucnost. Ozvalo se zatukání. Nadšeně se Kate rozběhla otevřít, pohyb k úplnému otevření dveří však dokončila zklamaně. Ve tmě letního večera stál londýnský upjatý úředník, doprovázený dvěma četníky. Přednesl Kate záležitost, kvůli níž přišel. Pan Arnold Bedford na slečnu Kate Challengerovou podal u královského soudu stížnost pro neoprávněný prodej nemovitosti.

Tak tohle jsem, vážení; vůbec nepochopil; na to, aby divák vzal scénu jako žert, byla natočena příliš nekوميálně, na to, aby vyjadřovala postoj Bedforda ke Kate, byla zase příliš, pro další vývoj, bezvýznamná.

Všechna okna natřena. Oba dva astronauté nastoupení. Poklop uzavřen.

Dveřmi skleníku unikalo teplo, teplota uvnitř pozvolna klesala, okamžik startu se blížil.

Tohle nemůžu nechat bez potrestání, pomyslela si Kate a vzdálenost ke Cavorovu domu překonala v rekordním čase. Doběhla ke skleníku, vyběhla po lávce ke kosmické ocelové kouli a začala pěstmi bušit do stažených žaluzií.

Oba muži vevnitř v očekávání následků prudkého zrychlení bušení kupodivu zaslechli. Bedford si uvědomil, že pokud Kate zůstane vedle plavidla v okamžiku startu, nepřežije. Jednal bleskurychle. Otevřel poklop, vtáhl vzpouzející se Kate dovnitř a opět vzduchotěsně oddělil vnitřek lodi od okolního prostředí.

Nic vysvětlit si už nestihli. Startující koule prorazila střechu skleníku a vydala se gravitací neomezována na pouť nekonečným vesmírem.

Ocelová koule "přistála" poměrně měkce /rozuměj: o stupeň pomaleji, než je definován havarijní pád/ na povrch Měsíce. Cavor a Bedfordem si oblékli skafandry /na záplesti uzavírala rukávy guma, ruce byly bez rukavic/ a vydali se vztýčit vlajku s darovací listinou na počest prvního přistání na Měsíci. Kate zůstala v kouli a trpělivě očekávala návrat obou mužů.

Cavor měl nesmírnou radost z úspěchu, využíval menší gravitace k velkým jásavým skokům a bylo na první pohled jasné, že hned tak se do lodi zpět nevrátí. Bedford se snažil Cavorův rozlet trochu mírnit /byl pamětliv, že Kate je sama v lodi vystavena netušeným měsíčním okolnostem/, avšak jako přívěsek byl neustále vzdalován od koule.

Najednou se oba octli na okraji srázu. Před nimi se v hloubce asi padesáti metrů rozprostírala ohromná měsíční plánina. Všude jen somý kámen, neživé útesy, mrtvé krátery. Vtom se na úpatí srázu začalo otevírat velké kovové oko. Pod ním se leskla skleněná plocha, uzavírající na povrch kolmo vedoucí štolu.

Cavor údivem otevřel ústa a zapomněl se držet. Padal dolů, přímo do skleněné stěny, kterou proletěl bez nejmenšího přibrzdění. Za ním padal i Bedford, protože ten si Cavora k sobě přivázal lanem, aby se vynálezce nikde neztratil. Cavor se zachytil konstrukce podpírající skleněnou kopuli, svým záskem zastavil i pád Bedforda, který se houpal patnáct metrů pod ním. Cavorovi spadla přilba; nezačal se dusit či jinak umírat - ve štolě byla dýchatelná atmosféra. /Přilbu později Cavor našel./

Bedford se díky houpání chytil skalnatých výčmélků, přitáhl se na tenký chodníček a pomohl Cavorovi dostat se také do bezpečí. Oba se pak spolu vydali dolů, po sotva znatelném chodníku, po obvodu štolu vstříc tajemství.

Když byli již skoro v polovině klesání, odbočovala z kolmo vedené štolu vodorovně jeskynní chodba. Za prvním rohem narazili pozemští astronauté na živou bytost! Byla celá fialová, měla ptačí hlavu, mločí ocas a v ruce nebezpečným hrotem zakončené kopí. Snaha o dorozumění skončila neúspěchem. Naopak, za bytostí se začaly objevovat další, svým postupem vpřed si vynucovaly ústup obou cizinců. A to ústup cílený. Bytosti se je snažily zatlačit přes kamenný místek do tmavého otvoru, zřejmě do měsíčního pojetí vězení.

Bedford se s osudem nesmířil; počal se s Měsíčníky prát a shazovat jednoho po druhém do hlubiny pod nimi. Šlo mu to lehce, neboť Měsíčníci neměli s rvačkami valné zkušenosti. Cavor nečinně nepřihrál. Nepřipojil se však k Bedfordovi; zabráňoval mu v zabíjení protivníků, křičel na něj, že to jsou určité mírumilovné bytosti.

Cavorovi se podařilo po chvíli Bedforda uklidnit, další navazování kontaktů však neprosazoval a souhlasil s okamžitým odchodem k plavidlu a následovným startem.

Jaké však bylo jejich překvapení, když kouli na místě přistání nenašli! Jen ohromnou rýhu, kterou v měsíčním prachu koule zanechala, tažena neznámou silou. Vydali se po stopě, hnáni nejen strachem o Kate, ale i velkou zvědavostí.

Stopa končila u úpatí vysoké skály. Podrobnějším zkoumáním oba pronásledovatelé zjistili, že skalní stěna se rozevřením do stran stává ohromným vjezdem do podzemí. Vlastníma rukama /!!/ si vytvořili takovou mezeru, že se mohli dostat, dosti nepohodlně, dovnitř.

Respektuji zachování Wellsových úvah, dohadů a představ filmařským štábem, ale co je moc, to je moc.

Ještě těsně před vjezdem do podzemí musí mít Bedford i Cavor na hlavách přilby - vzhledem k nedýchatelnému prostředí. V okamžiku, kdy se dostane Bedford dovnitř a drží rozevřenou čelisti vchodu, aby mohl prolézt i Cavor; sundává přilbu a umísťuje ji mezi s velikou silou se zavírající, a tudíž neudržitelné, veřeje. Obě skutečnosti, odtržené od

předchozího, beru: uvnitř bylo normální ovzduší, nic tvrdšího Bedford po ruce neměl. Ale: autoři filmu se mohli daleko elegantněji tomuto faux-pas vyhnout; nechat Bedfordovi přílbu na hlavě a ke vchodu mu připravit třeba veliký kámen. Divák by se nemusel pozastavovat nad tím, jak je možné, že půl metru od hranice mezi dýchatelnem a nedýchatelnem, kterou tvoří otevřené dveře, člověk přežije bez jakýchkoliv problémů. Nechci vmontovávat do Wellse pojem přechodové komory ani vybízet ke vědou podloženému pozměňování mnou samým několikrát pochválených snah o natočení historické SF. V tomto případě totiž stačilo pouze taktně pomlčet ... Skafandry bez rukavic mi tolik nevadily, předestřený problém mě ale dorazil!

Další osudy Bedforda, Kate a Cavora byly rozehrány jako pestrá mozaika dobrodružných okamžiků. Oba muži postupně objevovali při pátrání po Kate /nikoliv po kosmické lodi; tu našli kousek za vstupní branou, jak ji vyklízejí a rozebírají ony fialové bytosti/ taje podzemního /slovo "podměsíční" mi nepřipadalo vhodné/ měsíčního světa. Byl to především nález zdroje veškeré energie na Měsíci: obrovská skleněná koule, s krystalickými výstupky na svém povrchu, se otáčela pod vlivem otvorem jeskynního typu na ni dopadajících slunečních paprsků a dodávala energii nejen do regeneračních vodních zařízení, sítě osvětlení a pohonných jednotek strojů, ale byla i životabudičem Měsíčanů. Když se v důsledku zatmění Slunce zastavila, jedinými tvory, schopnými pohybu, byli jen naši tři pozemšťané.

Ti zažili pod povrchem Měsíce i mnohá nebezpečí, například byli pronásledováni velikánskou masožravou stonožkou, Kate Měsíčané zavřeli do skleněného vězení.

Dost neujasněnými zůstaly vztahy k obyvatelům Měsíce, neboť nebylo možno z proměnlivého chování ječné či druhé strany vypozařovat a pochopit jejich úmysly. Nakonec situace dopadla následovně:

Kate byla vyzsvobozena ze skleněné klece a čekala na své druhy u pozemského dopravního prostředku, Cavor byl odveden do hlavního sněmovního sálu měsíčního národa, kde se ho chystal vyslechnout Nejvyšší, Bedford se vydal s puškou na pomoc vynálezci, ani by ten o to, třeba jen myšlenkou, požádal a stál.

Cavor stoupal po dlouhém schodišti vzhůru. Kolem se za sloupy schovávalo velké množství fialových bytostí, které však působily dojmem, že jsou v téhle chvíli spíše zvědavé než agresivní. Schody konečně zakončila plošina. Za ní se tyčila velká koule, v níž, jakoby v nádrži rosolu, seděl Nejvyšší a hlubokým hlasem promlouval ke Cavorovi. Chtěl od něj získat informace o světě, ze kterého Cavor pochází. Cavorovým chováním prostupovala ochota dorozumění, víra v lidského ducha, který se bude přátelsky chovat ke stykům s jinou civilizací. Nejvyšší byl ale jiného názoru a patřičně ho dal Cavorovi najevo. Jeho slova prakticky vzápětí potvr-

dil Bedford, který přišel Cavora "osvobodit". Nedal se zlo-
mit vynálezcovým ujišťováním a začal střílet /v podstatě bez
jakékoliv příčiny/ na Nejvyššího a na poschovávané ostatní
Měsíčníky. Když vyvolal potřebný zvatek, popadl Cavora za
ruku a táhl ho za sebou směrem ke kouli, jenž byla připre-
vena ke startu na Zemi.

Cavor se nechal vléci, v jeho mysli však záleželo rozhodnutí.
Pomohl Bedfordovi dostat se do koule, naložil za něj i bomby
se stlačeným vzduchem - ale nic víc.

Koule se nacházela u energetického zdroje Měsíce. Přimo
nad ní se tyčila kolmá jeskyně, akurc níž přicházely spásné
sluneční paprsky do prostoru uložení zdroje pak vedla náko-
lik schodišť. Jedním z nich nemotornými pohyby sáhly roz-
čileně vypadající fialové bytosti. Cavor se jim vydal vstříc.
Věřil, že jeho láska k bližní civilizaci své bude opětovena.
Bytosti ho obklopovaly a vztáhly k němu nedlouhé ruce...

Nic víc Bedford a Kate /a je natno podotknout, že om di-
váci/ neviděli. Pokud se chtěli dostat živí /tak s to aspoň
mysleli - a divák opět s nimi/ z Měsíce na Zemi, museli okam-
žitě odstartovat. Stažením žaluzií začal působit Cavorit,
ocelová koule prudce stoupala vstříc milované matičce Zemi.

Arnold Bedford končí své vyprávění. svůj vzpomínkový
monolog.

Novináři jsou nadšení, všichni najednou začnou dotírat
nejrůznějšími dotazy. Bedfordova ošetřovatelka je však ze-
žene do uctivé vzdálenosti a před nemocného starého pána
přiveze na stolečku umístěnou televizi. Právě běží přímý
přenos z expedice na Měsici.

Na obrazovce se objeví známá místa podzemního měsíčního
světa. Najednou se však začínají všechny stavby, chodby a
schodiště hroutit - skončila přirozená eroze, která byla
zahájena před 60 lety, zavlečením lidských mikrobů /ale já
si myslím, že především lidského zla, nenávisti, záští a
strachu/ do životního prostředí Měsíčanů.

Bedford vstane z křesla a oknem se zahledí na zařící
Měsíc. Uvědomuje si, že vlastně on způsobil zkázu, z civi-
lizačního hlediska, Měsíce?

Film se pochopitelně odlišuje od své literární předlohy
přidáním prologu a epilogu, má však některé odlišné znaky
i v samém jádru příběhu. Tím úplně nejpodstatnějším je
zabudování postavy Kate, která v knize vůbec nevystupuje.
Zřejmě se autoři báli natocit film bez hlavní ženské role;
nakonec, zahledíme-li se do historie filmu, netyli zdaleka
sami.

Standa Čermák

SUPERNOVY

" V USA i v zahraničí známý spisovatel píšící pod jménem James Tiptree Jr. je žena." Toto sdělení udivilo v roce 1977 všechny kritiky a osoby zabývající se SF literaturou.

James Tiptree Jr. vlastním jménem Alice B. Sheldonová se narodila v Chicagu v r. 1915. Její začátky byly skromné. Psala krátké prózy, které uveřejňovala v různých magazínech. Např. povídku Birth of Salesman /Zrození prodáváče/ uveřejnila v roce 1968 v Astounding SF.

Na svém kontě má dvě ceny Nebula. Tu první získala v r. 1973 za povídku Love is the Plan, Plan is the Death /Láska je plán, plán je smrt/. Druhou cenu Nebula dostala za vynikající novelu The Screwfly Solution v roce 1977.

Další ocenění, tentokrát Huga, získala za román The Girl who was Plugged in /Dívka, která byla zapojená na síť/. O kvalitě jejího díla svědčí i některé další méně známé ceny. Za novelu Houston, Houston, Do You Read? /Houston, Houston, rozumíte?/ jí byla udělena cena Jupiter, kterou uděluje Združení přednášejících na vysokých školách.

V roce 1978 vydala sbírku Star Songs of an Old Primate a román Up the Walls of the World /Nahoru po hradbách světa/.

Její zatím poslední úspěch zaznamenala novela The Only Neat Thing to Do, která obdržela v roce 1986 cenu Locus.

U nás nepatří k příliš známým autorům. Jedna její povídka, a to Žena, které muži nevidí /The Women Men Don't See/, vyšla v roce 1984 na Slovensku ve sbírce 10 x SCI - FI.

Alice B. Sheldonová patřila a patří ve své generaci, kam mimochodem patří i Ursula Le Guinová, Michael Bishop nebo John Varley, k tomu nejlepšímu. Spolu s ostatními autory sedmdesátých let se podílela na rozvoji nové vlny, a jak se zdá úspěšně.

O kvalitě díla této autorky se můžete přesvědčit na dalších stránkách SLANu, kde otiskujeme zkrácený překlad povídky Prostředek na mouchy.

- mino -

Prostředek na mouchy

Začátek této povídky vypráví o práci mladého biologa Alana Arbora, který se v Kolumbii snaží nalézt způsob, jímž by omezil výskyt trřtinové mušky. Jeho žena Anna mu v dopisech líčí nejnovější události v USA i v jejich rodině. Na Alana působí znepokojivě zejména zprávy o nově vzniklé sektě Synů Adama. Jejich hlavní tezí je myšlenka vytvoření společnosti, ve které by nebyly žádné ženy. Jeho přítel a kolega z práce Barney mu k dopisům přikládá novinové výstřižky či různé zprávy

xxx

PEEDSVILE - KULT SYNŮ ADAMA - DŮVĚRNĚ

Výpověď řidiče, seržanta Willarda Mewse z Globe Fork, stát Arkansas.

U silničního záatarasu, asi 80 mil od Jacksonville, nás očekával major John Heinz z Ashtonu. Přidělil nám doprovod dvou pancéřových vozů pod velením kapitána T. Parra. Major Heinz se podivil, že vidí ve skupině odborníků ze Zdravotního institutu také dvě lékařky. Vážně je varoval před hrozícím nebezpečím. Psycholožka Patsy Putnamová se rozhodla počkat u vojenského kordonu, ale doktorka Elaine Fayová chtěla jet za každou cenu. Říkala, že je epi-cosi /epidemiolog/.

Přes hodinu jsme jeli rychlostí třiceti mil za jedním z pancéřových vozů. Nic zvláštního se nestalo. Pouze jsme při cestě zahlédli dva transparenty s nápisem: SYNOVÉ ADAMA - SVOBODNÉ ÚZEMÍ. Před Peedsville nás zastavila velká barikáda z barelů. Přistoupil k nám muž s karabinou a přikázal nám čekat na starostu.

Starosta Blount přijel policejním vozem a náš šéf, doktor Permack, mu vysvětlil úkol naší mise. Doktor Permack se v rozhovoru bedlivě vyhýbal všemu, co by se mohlo dotknout náboženského cítění starosty. Starosta souhlasil s tím, aby naše skupina odebrala v Peedsville vzorky půdy, vody atd. Nakonec nahlédl do automobilu, ale když uviděl doktorku Fayovou, hrozně se rozčílil. Křičel na nás, ať táhnem všichni k čertu. Doktor Permack jej však uklidnil a nakonec starosta souhlasil s tím, že doktorka Fayová na nás počká v kanceláři nedalekého obchodu. Přikázal jí, aby se odtamtud nehla ani na krok. Mně přikázali, abych zůstal s ní a dohlédl na to, aby nikam nevycházela. Říže-

ní místo mne převzal jeden ze starostových lidí. Pak společně se starostou a jedním pancéřovým vozem odjela celá skupina do Peedsville.

Doktorka si začala prohlížet papíry, které ležely v kanceláři. Řekl jsem jí, že se to nemá. Odpověděla, že jejím úkolem je získat co nejvíce faktů. Ukázala mi brožurku, kterou našla mezi papíry. Jmenovala se "Muž naslouchá hlasu Boha" a napsal ji nějaký duchovní Mc. Ilheny. Pustil jsem se do čtení a doktorka Fayová odešla do zadní místnosti, kde si lehla na pohovku.

Po nějaké době vešel do kanceláře starosta Blount. Když uviděl, co čtu, usmál se na mne. Zdál se být spokojen. Zeptal se, kde je doktorka Fayová. Odpověděl jsem, že odpočívá vzadu na pohovce. Povzdechl si a šel za ní. Seděl jsem u okna a poslouchal chlapce, kteří zpívali a hráli na kytaru v přístřešku naproti. Po chvíli se starosta vrátil do kanceláře. Vypadal hrozně. Šaty měl potrhane, na tváři krvavé škrábance. Bylo mi jasné, že se stalo něco vážného. Vedl mne do místnosti, kde odpočívala doktorka Fayová. "Musíš to vidět," říkal. Doktorka Fayová ležela na pohovce, oděv měla potrháný, blázku vyhrnutou a na břiše měla velkou ránu, ze které vytékala krev.

Vrátil jsem se do kanceláře, kde seděl starosta. "Udělal jsem to kvůli tobě!" řekl, "Rozumíš?" Pak jsme si spolu povídali o knize, o Bohu, o hříchu. Připomínal mi otce.

Když se vrátila zdravotnická skupina, řekl jsem doktoru Permackovi, že o doktorku Fayovou je již postaráno. Sedl jsem si opět za volant, i když se mi odtamtud moc nechtělo. Cítil jsem se tam velmi spokojený, ale potřebovali mne k řízení vozu. Kdybych věděl, co mne tu čeká... Nejsem šílenec a neudělal jsem nic zlého. Můj advokát mne z toho dostane.

XXX

Území, která náleží sektě Synů Adama se stále rozšiřují. Barney ve svých dopisech Alanovi naznačuje, že pravá příčina řádění zfanatizovaných tlup netkví v náboženství, ale v nějakém záhadném psychickém působení. Alan se stále více obává o životy své ženy a dcery. Nakonec se rozhodne přerušit práci a vrátit se do Států.

XXX

Do Miami se dostal bez problémů, ale lety dál na sever byly dočasně zastaveny. Nezbylo mu než čekat šest hodin v letištní hale. Rozhodl se zatelefonovat Anně:

"Díky bohu... Nemohu tomu uvěřit... Alane, jsi to opravdu ty?"

Přistihl se při tom, že plácá něco podobného. Ale když

zavěsil, věděl, že oba jsou šťastni, že se pár hodin uvidí.

Posadil se unaveně do křesla proti nápisu "Aerolinaes Argentinas" a mlčky pozoroval ruch v hale. Teprve teď si všiml, že je zde něco zvláštního. Postrádal tu okrasu Miami, ty zástupy krásných dívek, které se zde procházely v každé denní době. Dnes tu nebyly skoro žádné. Když se pozorněji rozhlédl, spatřil dvě oblečené v nevkusná ponča s kapucemi. Nová móda? Ne, asi ne. Zdálo se mu, že ty ženy se pohybují obezřetně, že jsou nejisté a vystrašené...

Zkusil si představit, jak bude vypadat návrat domů. Nejprve formální uvítání, vzájemná výměna novinek, potom letmé dotyky a nakonec v jejich pokoji... Do jeho představ se vmísil zvuk zvonku. Nepřítomně se rozhlédl kolem a nakonec nechápavě pohlédl na svoje ruce. Co měl znamenat ten otevřený kapesní nůž, který svíral v pěsti?

Mechanicky odložil nůž a všechny jeho myšlenky se rázem soustředily na jediné: Dostalo mne to! Ať je to cokoliv, dostalo mne to! Nesmím se vrátit domů.

Po chvíli vstal a postavil se do řady u pokladny, aby vrátil letenku. Pak si to ale rozmyslel. Co by dělal tady v Miami? Nebylo by lepší, kdyby se vrátil a požádal o pomoc Barneye? Může-li mu někdo pomoci, pak jedině on. Ale nejprve musí varovat Annu.

Čekání na spojení trvalo déle než poprvé. Chvíli trvalo, než Anna pochopila, že se nejedná o žádné zpoždění letu.

"Říkám ti, dostalo mne to. Poslouchej Anno, kdybych přišel domů, nedovol mi se přiblížit k tobě. Mluvím vážně. Chci jít rovnou do laboratoře, ale mohu nad sebou ztratit kontrolu. Je tam Barney?"

"Ano, miláčku, ale..."

"Poslouchej, Anno. Snad se mu podaří mne zastavit. Třeba mne to přejde samo. ale teď jsem pro tebe nebezpečný. Zabil bych tě, Anno! Rozumíš. Připrav..., připrav si nějakou zbraň. Udu se snažit nejít domů. Ale jestli přijdu, nedovol mi se přiblížit se k tobě ani k Ami. Je to opravdu nějaká nemoc. Vyžeň mne jak prašivého psa, rozumíš? Slib mi, že to uděláš."

Když pokládál sluchátko, oba plakali.

xxx

Drahý památníčku. Dnes byl velký den. Tatínek se vrátil!!! Ale choval se nějak divně. Prikázal taxikáři, aby na něj čekal a sám nešel dál než na práh domu. Nedovolil nikomu, aby se k němu přiblížil. Řekl nám: "Budu spát v laboratoři, ale chci, abyste

odjely. Anno, nemohu si věřit. Hned ráno sedněte do letadla, odjeďte k Martě a zůstaňte u ní." Myslela jsem, že žertuje. Příští týden jsem chtěla jít na diskotéku, ale teta Marta bydlí v Whitehorse, kde není vůbec nic. Začala jsem křičet, máma také a táta ječel: "Okamžitě odjeďte!" A najednou začal plakat. Plakat! V tom okamžiku mne napadlo, že zde není něco v pořádku. Chtěla jsem tatínka obejmout, ale máma mne nepustila. Odtáhla mne od něj a tehdy jsem si všimla, že má v ruce ten velký nůž. Začala také plakat. "Alane, Alane," opakovala jako šílená. Řekla jsem: "Tatínku, já tě nikdy neopustím." Podíval se na mne tak smutně. Jenže matka všechno zkazila, křičela: "Alane, to dítě neví, co mluví. Odjeď, miláčku!" A tak se tatínek obrátil a odešel.

Máma teď balí naše věci, ale já nechci strávit celé léto u tety Marty. Půjdu do laboratoře za tatínkem..

xxx

Vytrhla jsem tu stránku z Amina deníčku, když jsem uslyšela, že přichází policie. Šla za ním. Moje malá dceruška, hlupáček jeden. Proč jsem si nenašla trochu času, abych jí vysvětlila, co se děje,

Promiň Eaneyi. Přestala jsem brát ty injekce, které mi předepsali. Nic necítím. Přesněji, vím, že nějaké děvčátko šlo na návštěvu za svým otcem a on je zabil. A pak se zabil sám. Ale nic mi to neříká.

Píšu Ti tento dopis, abych si udžela zdravý rozum. Uložím jej do Tvé skryše. Děkuji Ti, milý Barneyi, za všechno Ti děkuji. Po celou dobu, cos mi stříhal vlasy a natíral tvář blátem, věděla jsem, že je to nutné, protože jsi to dělal Ty. Teď sedím tady, v Tvé chatě. Mám na sobě oděv, který jsi mi sám vybral. Zdá se mi, že vypadám jako chlapec. Prodavač, u kterého jsem kupovala bombu s plynem, mne oslovoval "Pane".

Stále se z toho nemohu vzpamatovat. Na některé věci si těžko vzpomínám, ale vím, že jsi to byl Ty, kdo mi zachránil život. Při první návštěvě jsem si koupila noviny. Dočetla jsem se, že vybombardovali azyl na Apostle Islandu. Psali také o třech ženách, které unesly letadlo Air Force a bombardovaly Dallas. Sestřelili je někde nad mořem. Není ti divné, že pořád sedíme se založenýma rukama a necháme se zabíjet?

Poprvé jsem se do městečka vypravila pro naftu a sůl. Nakupovala jsem u toho staříka, jak jsi mi radil. Vidiš, že Tě poslouchám. Oslovoval mne "chlapče", ale zdálo se mi, že něco zpozoroval. Ví, že bydlím v Tvé chatě. Byli tam také dva chlapci. Smáli se a žertovali. Když jsem procházela kolem nich,

uslyšela jsem: "Heinz viděl anděla." Anděla? Zastavila jsem se a nenápadně poslouchala.

Říkali, že byl velký a lesklý. Jeden z nich tvrdil, že přiletěl, aby se přesvědčil, zda muži vyplňují Boží vůli. A také řekl, že Moosenec již také patří mezi svobodná území, stejně jako vše na sever až Hudsonskému zálivu.

XXX

Dnes jsem šla koupit do městečka háčky na ryby. Ale bylo zle. Nemohu se tam již vrátit. V obchodě bylo opět několik mužů, ale byli jiní. Podráždění a podezřívaví. Nad vchodem visel nový nápis "Svobodné území". Stařík mi rychle podal háčky a zašeptal: "Chlapče, v příštím týdnu budou ty lesy plné myslivců." Vypadla jsem odtamtud co nejrychleji.

Asi míli za městečkem mne začala dohánět modrá dodávka. Zaje-la jsem svým volkswagenem do lesa. Projeli okolo mne, aniž by mě zpozorovali. Po chvíli jsem pokračovala v cestě. Auto jsem nechala asi míli od chaty a zamaskovala je.

Barneyi, nemohu tady zůstat. Jím syrové okouny, bojím se rozdělat oheň. Asi se přesunu do močálu, k té velké skále. Nemyslím, že by tam někdo z lidí zašel.

Ach, Barneyi, jak se to vše stalo? Ještě před šesti měsíci jsem byla doktorka Anna Arborová. Teď jsem vdovou, mé dítě je mrtvé, já jsem unavená, hladová a vystrašená. Bylo by zábavné, kdyby se ukázalo, že jsem poslední žijící žena na Zemi. Na každý pád, tady v okolí ano. Možná se nás několik skrývá v Himalájích nebo ve zříceninách New Yorku. Alu můžeme nějak přežít?

Ne!

Ani já nemohu přežít tuto zimu, Barneyi. Teplota tu klesá až na mínus čtyřicet stupňů. Musela bych rozdělat oheň, a pak by uviděli kouř. Mohla bych se vydat dál na sever, lesy se tam táhnou snad dvě stě mil. Ale proč? Proč ještě žít?

Ne. Skončím tady na té skále. Jen Ti ještě zanesu tenhle dopis. Musím Ti také napsat, že i já jsem viděla anděla. Dnes ráno. Byl velký a lesklý. Vypadal jako vánoční stromeček ověšený ozdobami. Nebyl to žádný přelud, záby přestaly kvákat a dvě sojky poplašeně odletěly.

Barneyi, jestli čteš tato slova, věř mi. Jsou tady! A jsem přesvědčena, že za všechno to, co se s námi stalo, mohou oni. To oni způsobili, že se navzájem zabíjíme.

Proč? Máme přeci pěknou zemi, jenomže jsou tady lidi. Jak se jich zbavit? Bombami? Ozařováním? To je primitivní. Všechno je v ruinách. Krátery, radioaktivita, zničená příroda.

Tenhle způsob nepřivodí žádný zmatek, žádný nepořádek. Přesně

tak jsme bojovali proti mouchám...

Sbohem, drahý Barneyi. Viděla jsem ho. Byl tady.

Ale nebyl to anděl.

Myslím, že mi spíš připomínal obchodníka s nemovitostmi.

/ Screwfly Solution, přeložil a upravil L. Peška /

FANZINY - PODZIM 87

AF 167 "7/87" : V nové obálce se speciálním obsahem - nejlepšími pracemi z tematické soutěže "Příběhy s chronorekordérem". Brněnský výběr však opět jen dokumentuje všeobecně nevalnou úroveň naší amatérské SF. Vždyť ani tak klasické SF téma se nepodařilo žádnému z autorů zpracovat trochu objevným způsobem. A tak snad tento sborník dokumentuje jen to, že za naší současnou průměrnou amatérskou špičkou /zde Pecinovský, Směkal, Adamovič/ následuje celá plejáda podprůměrných autorů.

RUR "11/87" : Těžko hodnotit; dobře informovaní jedinci tvrdí, že první číslo RUR mělo být původně mnohem obsažnější. Po jistých cenzurních zásazích však zbylo jen torzo. I když mne, proč to nepřiznat, potěšili dva pochvalné články o našem SFK /Vrbičanské drbičany, Urouní ve Slaném/.

INTERDRB "2/87" : Iomuhle opravdu nerozumím. Dlouho jsem se snažil dopátrat nějaké idey či cíle tvůrců tohoto fanzinu, ale marně. Zřejmě se zde uveřejnily materiály, které se jen shodou náhod ocitly v jistém čase na jistém místě. No, tady se alespoň směnuje jedna mince za číslo přímo /z ruky do ruky/. To kdysi jsem kterémusi člověku věnoval něco /klubových/ peněz s důvěrou, že za ně během roku oddržím až 5 čísel jakéhosi fanzinu. Obdržel jsem právě jedno.

POUINÍK "13 - 16/87" : Klub J. Verna si může dovolit opravdu hodně. Vedle druhého díla Nadace, další budou zřejmě následovat, vydává i sborník povídek svého člena /V. Vlk/.

INTERKOM "38,39": Neškodilo by, do budoucna, kdyby redakce občas pomyslela na to, že její dílo je určeno ke čtení, neo, že by své rébusy a labyrinty předkládala za účelem aktivizace kombinačního myšlení členstva?

VILLOIDUS "7/86, 1/87" : M. Hlaváč měl teptokrát při sestavování matryzáckého fanzinu opravdu šťastnou ruku. Vše co se v něm objevilo, se mi líbilo.

INFORMÁTOR "3/87": V nové a přímo šokující úpravě. Ikdyž, po pravdě, mi olomoučtí připadají jako poněkud marnotratní ranové, když vydávají kroniku či deník svého klubu v takové úpravě a takovým nákladem.

ČERNÁ SKRÍŇKA "1/87": Další fanzin s kvalitními technickými možnostmi na světě. Na první pokus velmi pěkná obsahová i grafická úroveň.

SF V P O L S K U

připravuje P. Weigel

Adam Wisniewski - Snerg vstoupil v roce 1973 svým románem Robot rázem mezi čelné autory SF. Vstup to byl tím imponantnější, že v anketě o nejlepší SF knihu třicetiletí 1944-1974 zvítězil i před díly Stanislava Lema. Při opakování ankety po deseti letech byl Robot stále ještě v popředí. Autor však zůstal dlouho anonymní a dodnes poskytuje informace o sobě jen sporadicky, takže se ví o něm hlavně to, že se narodil v roce 1937, žije ve Varšavě a píše SF knihy. Kromě Robota vydal ještě Wedling lotra /1978/ a Nagi cel /1980/, jehož recenze s ukázkami byla ve Světové literatuře č.5/1986. Česky vyšly i obě jeho povídky /v Torze po modrém nebi a Fantastice 80/. Na vydání čeká čtvrtá kniha Arka. Je autorem teorie Nadbytností, trídící svět do několika vrstev: nerosty - rostliny - zvířata - lidské myslí - předpokládané Nadbytností, kterou rozpracoval i do románu Robot. V tomto díle však nejatraktivněji působí pasáže střetu dvou světů, z nichž jeden má zpomalený čas a příslušným způsobem posunutý i všechny fyzikální parametry. Ukázka z románu to snad osvětlí lépe.

Adam Wisniewski - Snerg

D R U H Ý S V Ě T

Zmocnil se mě dojem, že jsem oslepl. I pro pocit nepřetržitého pádu jsem si dokázal nalézt vysvětlení: zřejmě jsem visel v prostoru, stále na stejném místě, ale v beztížném stavu, který vyvolával podobný dojem jako pád do propasti. Ze všech stran mě obklopovala neproniknutelná tma vyplněná rtuť.

Rtuť? Kde vy se tu vzala nebo lépe - jak bych se v ní ocitl? Horečně jsem uvažoval. Moje úvahy vycházely z předpokladu, že jsem stále nedaleko místa střetnutí, jen několik kroků od svého pronásledovatele, který se zřejmě nedokázal vzpamatovat rychleji než já, protože jinak by stačil sáhnout pro svůj zářič radioaktivních paprsků. Před zářením jsem však byl dokonale chráněn. Rtuť by zadržela smrtící dávku. Přidal jsem k tomuto faktu podivnou shodu okolnos-

tí, že jsem si krátce před útokem oblékl dýchací přístroj, což mě nyní chránilo před zadušením.

Ještě jednou jsem v duchu, sekundu po sekundě, přezkoumal všechno, co se událo od mého příchodu do pokoje. Soustředil jsem se především na střetnutí. Co bylo za mnou ve chvíli, kdy mě protivník kopl do prsou? Znal jsem už dobře plán pokoje a umístění všech předmětů v kritickém okamžiku, snadno jsem tedy rozptýlil poslední pochyby. Odpověď zněla: zrcadlo! Údajné zrcadlo, dodal jsem. Ve zdi byla nádrž se rtutí, do které jsem vlétl. Nechápal jsem však, proč se ta rtuť, vytvářející ničím nechráněnou k podlaze kolmou plochu, nevytekla do pokoje, co ji tu kolem mne udržovalo. Obdélník umístěný ve zdi, vyplněný rtutí a dokonale napodobující zrcadlo by ve mně nikdy nevyvolal podezření, ledaže bych se dotkl jeho povrchu rukou, k tomu však nedošlo.

Celý ponořen do rtuti jsem se v ní mohl pohybovat i plavat. Dokud jsem se nepohyboval, nepociťoval jsem vůbec její existenci ani její hydrostatický tlak, který - kdyby existoval - by mě okamžitě rozmačkal, ani z Archimédova zákona vyplývající vytlačování vzhůru, které by mě vyhodilo na hladinu jako vztlak vody vyhodí na hladinu ponořený míček. Avšak sebemenší pohyb, například prstem, okamžitě prozradil její přítomnost odporem, který mu kladla; tento odpor byl úměrný rychlosti pohybu ruky nebo nohy. Nakonec jsem pochopil, že tu přestala existovat tíha rtuti čili vztah vzájemné přitažlivosti mezi ní a zemí, zůstala však její setrvačnost, to znamená schopnost vzdorovat působícím silám.

Plaval jsem kupředu stále směleji. Nelze vyloučit, že jsem rotoval na místě, nepřítomnost pevného vztažného bodu mi znemožňovala odhad překonané vzdálenosti. Náhle jsem narazil do tvrdé stěny. Vplul jsem do nějakého kouta. Ve stropě nad sebou jsem vycítil kulatý otvor. Prolezl jsem jím ven. Kam? Zadržel jsem dech. Příklop sundaný z průlezu ležel vedle. Přejel jsem dlaněmi po jeho povrchu z drsných prutů. Nohama jsem se odrazil od okraje otvoru a proplul nízko nad něčím, co jsem ještě nedokázal pojmenovat. Cestu mi zahradil oblý povrch. Co je to? Postupně jsem poznával: plech, obrušník, kolo s charakteristickým vzorkem na pneumatice, nakonec maska automobilu... a ruka nad klikou dveří. Srdce mi bušilo vzrušením

vyvolaném dalšími neobvyklými objevy.

U automobilu stála socha ženy v přirozené velikosti. Několikrát jsem ji obeplul. Zkameněla s rozevlátými vlasy, v poloze vyjadřující připravenost ke skoku na obrubník. Socha se dotýkala silničního asfaltu jen jednou nohou. Přejížděl jsem po ní dlaněmi: dotykem připomínala sochy z pokoje stínů. Zdálo se, že stejně jako ony je naprosto nehybná a stejně masivní jako by byla odlita z látky mnohokrát těžší než olovo. Odplaval jsem několik metrů dál: na druhé straně automobilu stála socha muže. V jedné ruce držel několikaletého chlapce. Ztuhl v předklonu. Dítě ho objímalo oběma rukama kolem krku. Volnou rukou sáhal po kufříku ležícím na vozovce. Dál jsem se u něj nezdržoval.

Vrátil jsem se k první soše tak, že jsem přeplul nad střechou auta. Položil jsem ji dlaně na obličej. Nedivil jsem se, věděl jsem totiž, kdo to je. Taková tedy byla Jana Tena, když zpozorovala černou šmouhu při opouštění svého auta. Okruh událostí se uzavřel. Se svým současným časem jsem se přenesl do její minulosti, přičemž její čas, pokud se nezastavil docela, tak se k tomuto stavu hodně blížil. Pro ni zlomek sekundy, pro mě desítky minut - to byl onen zásadní rozdíl a všechno ostatní vyplývalo právě z tohoto rozdílu. Spoutaná zpomaleným časem stála přede mnou žena, jejíž deník obsahoval popis našeho setkání na tomto místě. Nemusel jsem ani vidět její tvář, i bez toho všechno souhlasilo. Přišel jsem přesně v okamžiku /v úvahu nepřicházela žádná jiná sekunda/, kdy plná strachu oné pamětné noci běžela k vchodu do krytu. Uzavřel se jeden z článků dlouhého řetězu příčin a následků. Trásl jsem se vzrušením, vědomí si převahy něčeho, co mě jen zlehka zasáhlo.

S pocitem vzrůstajícího napětí jsem odplaval a ponořil se do hloubi nočního prostoru zalitého rtutí. Přikrývala všechno, vše se do ní nořilo až po nedosažitelné břehy: zdi okolních domů, kandelábry, šňůry aut namačkaných na vozovce i lidské postavy.

Pohyboval jsem se po hmatu jako slepec hrozený na dno jezera. Opravdu jsem byl tak omráčen, že myšlenka, která měla rozptýlit mraky mých neznalostí jako jedna z prvních, mě napadla teprve nyní? Plaval jsem přece celou dobu ve vzduchu! Ne ve rtuti, ale ve vzduchu, který byl pro ně určitě průzračný ja-

ko křišťál a jeho hustota zde byla tolikrát znásobena, kolikrát byla hmotnost soch větší než moje.

Plul jsem těsně nad chodníkem a neustále jsem narážel na různé překážky. Nejčastěji to byly lidské postavy, ztuhlé v nejrůznějších pózách nebo fázích pohybu, někdy visící v letu nad chodníkem, zřejmě zastavené ve skoku, který tvořil součást jejich rychlého běhu. Těmto zvláštnostem poznávaného světa jsem se divil nejvíc. Nevěřil jsem si, mnohokrát jsem ověřoval polohu soch, abych se pokaždé přesvědčil, že podrážky bot jsou skutečně nad chodníkem, některé i hodně vysoko a současně celá socha, třebaže tak masivní, vůbec nepadala, ale nehybně tkvěla v prostoru a tropila si tak žerty ze zákonů světa, ze kterého jsem měl docela jiné zkušenosti. Byl to určitě nejlepší příklad ilustrující rozdíl mezi hmotností a tíhou tělesa, ale kéž bych měl tu jen takové problémy jako je hledání dobrých příkladů.

Každý můj pohyb vyžadoval značného svalového úsilí. V podstatě jsem plaval stylem plavce potápějícího se na dno bazénu. Jako námahu mě však stálo překonání desetkrát menší vzdálenosti než v bazénu! Od přemáhání odporu odhrnovaného velkého množství vzduchu přeměněného ve rtuť mi tuhly svaly; jejich únava už hraničila s bolestí. Stále častěji jsem se zastavoval naprosto vyčerpán. Rozhodl jsem se vrátit.

Tu došlo k tomu, co mi hrozilo od samého začátku a čemu jsem se dost dlouho zdařile vyhýbal: zabloudil jsem. Dosud jsem si představoval, že se snadno dokážu vrátit k otvoru, třeba tak, že se budu držet okraje chodníku. Naneštěstí jsem ho však nemohl najít. Stačil jeden příliš silný odraz nohama od hlavy jedné sochy a visel jsem v prostoru vzdálen od další překážky. Okamžitě jsem se vrátil na místo, odkud jsem vyplul, ale ocítl jsem se jinde a s ničím jsem se tam nesetkal. Pletl jsem si strany a ztratil kontakt s ulicí. Točil jsem se dokolečka ve snaze nalézt nějaký pevný opěrný bod, plaval jsem níž i výš, mával rukama a vyrážel hned na jednu, hned zase na opačnou stranu. Bezvýsledně: stejně dobře jsem se mohl blížit k vozovce jako se od ní vzdalovat.

Ještě jednou jsem se pokusil zachovat klid a plavat přímo před sebe v některém náhodně vybraném směru. Přece musím nakonec narazit na zeď nějakého domu. Dodržoval jsem vytrvale

toto rozhodnutí delší dobu, až do chvíle, kdy jsem se vzpamatoval a uvědomil si, jaké riziko skrývá toto rychlé rozhodnutí. Třeba plavu přímo k obloze! Omráčen touto myšlenkou jsem se zastavil. Nebyl jsem schopen nejmenšího pohybu, protože jsem se obával, že mě tento pohyb vzdělí od země.

Už jsem nevěděl, kde jsem a na kterou stranu se pustit. Ztratil jsem cit pro směr nahoru a dolů. Naprostá tma a stav beztlíže způsobily, že jsem se nedokázal orientovat v prostoru, v němž pojmy "nahore" a "dole", dosud tak samozřejmé, byly jen prázdnými termíny.

Ticho rtuťové noci najednou proťal těsně vedle mého ucha basový chrapot. Na zlomek sekundy jsem ztuhl. Prudkým vzmachem rukou i nohou jsem se odrazil od toho místa, kde mě něco bolestivě kouslo do krku. Aniž jsem si uvědomil co dělám, vytrhl jsem od pasu zářič a vypálil směrem k sílícímu zvuku.

Svět mi zavířil před očima, které náhle prozřely. Stanul jsem na vrcholu světlefialového kužele se základnou ve tvaru protáhlé elipsy opírající se o zeď věžáku, jehož vrchol visel kdesi v dálce. Vzadu se tyčil kolmo vzhůru nejasný obraz přešpané ulice. Pod černými skvrnami mých doširoka rozhozených nohou, ve vzdálenosti nejvýše dvou metrů od bot hořel ostrým, stříbřitěfialovým leskem pár blanitých křídel. Obrátil jsem se a zamířil ústí zářiče jinam. Držel jsem v ruce silný reflektor osvětlující i značně vzdálené předměty. Nejbližší objekt byl netopýr. Opět jsem na něj zamířil ústí hrozně zbraně. Nehořel, jak mi připadalo poprvé, byl jen velmi dobře osvětlen. Zahlédl jsem, jak se lehce zachvěl ve vzduchu, který jsem zvířil a opět znehybněl s rozprostřenými křídly.

Srdce mi naplnila radost. Velký kužel fialového světla, poslušen pohybu mé ruky, přejížděl po zdi sousedního domu. Pomalu jsem začínal chápat, co se stalo: ve tmě jsem si poranil krk o netopýra visícího ve vzduchu. Nehýbal se, to já jsem na něj narazil. Ultrazvuk, který vydával, za normálních podmínek lidským uchem naprosto neslyšitelný, jsem tu vnímal jako hluboký bas. Co se však stalo mému zářiči? Že by ze stejného důvodu - místo aby vysílal neviditelné a smrtonosné záření gamma - stal zdrojem viditelného světla jako obyčejný reflektor?

Vznášel jsem se ve výši několika desítek metrů nad zemí, nohama kolmo k obloze. Ulice se pnula širokým obloukem nad či lépe pod mou hlavou. Ze světa obráceného vzhůru nohama mi bylo na omdlení. Otočil jsem se v prostoru a spustil nohy směrem k vozovce. Pás širokého stínu prorážely porůzně reflexy odrážející se od chromu. Přejel jsem ji po délce ústím zářiče: dole jsem spatřil krabičky aut a malé figurky lidí.

Část obzoru byla znečištěná potrhanou vlečkou prachu nebo kouře. Na opačné straně, kde byl vzduch naprosto průzračný, sloup světla opouštějící zbraň nic nerušilo; o to lépe vykrajoval ze tmy a osvětloval různé pouliční scény. Zdálo se mi, že dokážu určit polohu otvoru šachty spojující kryt a kopii dřívějšího města. Kousek vzadu, za rohem vysoké budovy, se černal na protější straně ulice uprostřed chodníku malý kroužek. Nemusel jsem se už bát, že nenajdu zpáteční cestu, která se nalézala v mém dohledu.

Od zdi nejbližšího věžáku mě dělila vzdálenost přes deset metrů. Připlul jsem k ní. Nejdřív jsem zahlédl do pasu obnaženého muže, který s výrazně bledým obličejem stál u okna a přes sklo vyhlížel zkamenělýma očima na ulici. Měl jsem pocit, že mě upozoroval, ale nebylo to možné. Musel bych trčet před oknem nejmín čtvrt hodiny, aby jeho oči zaregistrovaly mou přítomnost jako stěží zachytitelné kraťouchké mihnutí černé rozmazané skvrny. Kdyby zrovna v tom okamžiku mrkl, pak by nepostřehl ani to.

Vznesl jsem se o patro výš. Svítil jsem do oken a nahlížel do bytů. Některé pokoje už byly prázdné. Zmačkané přikrývky a deky zastlané v prázdných postelích, po podlaze rozházené části oděvů, tu převrácené křeslo, tam stolek, jinde zase střepy rozbitého květináče nebo obsah popelníku rozsypaný po prostěradle - celý tento nepořádek výmluvně svědčil o spěchu a nervozitě, s níž nájemníci opouštěli své byty.

Na jednom okenním parapetu stál muž. Pohled na nesmírně riskantní pozici jeho těla mě udivil. Pokoušel se nahlédnout nad římsu horního okna. Nohama se sice opíral o parapet, ale celým tělem visel nad propastí. Přesto se mu dařilo udržovat rovnováhu díky tomu, že křečovitě sevřenými prsty svíral výstupek ve zdi. Rukáv saka s manžetou bílé košile se mu vyhrnul až k lokti, tak - že odkryly námahou napjatý sval a

posunuté hodinky na zápěstí. Posvítíl jsem zblízka: ručičky se zastavily na třech hodinách a třinácti minutách. Vteřinovka stála na osmičce. Do třech čtrnácti chybělo dvacet sekund. Na mých hodinkách, jak jsem viděl ve světle odraženém od zdi, bylo třiadvacet hodin padesát osm minut. Protože v krytu mě vykopli asi ve třičtvrtě na jedenáct /třiadvacet, pokud byl v krytu úmluvný večer/, byl jsem tedy ve městě už hodinu a třináct minut.

Tempo průběhu všech procesů v prostoru, který mě obklopoval, bylo téměř nepostřehnutelné. Vteřinová ručička na hodinkách muže, kterou jsem s bušícím srdcem pozoroval, neměnila svou polohu. Ztuhla na osmičce. Že by hodinky nešly? I to bylo možné. Mohly mít zrovna poruchu. Pohlédl jsem dolů pod sebe, na druhou stranu ulice. Známý plášť se červenal na drobné siluetě Teny. Ještě neminula černý kroužek. Oddechl jsem si.

Sloup světla, jehož intenzitu i rozptyl jsem mohl regulovat zvláštním tlačítkem, ozařoval tvář muže vedle mě. Viděl jsem dokořán otevřená, jako ve křiku ztuhlá ústa a modré oči zírající nehybnými zřítelnicemi do černé prázdnoty nebe. Tam, kam hleděl, jsem nenalézal nic zajímavého, jen jednotvárnou tmou.

Posvítíl jsem široce otevřeným oknem do pokoje. Spatřil jsem asi tucet osob zkamenělých v různých pozách. Asi polovina přítomných seděla u dlouhého stolu plného mís a zbytků jídel. U hrdla převrácené láhve zdobila ubrus hnědá skvrna. Zakrýval ji loket ženy vstávající od židle. Ještě jeden muž vstával. Téměř už stál. Opíral se o stůl zaťatými pěstmi, pod nimiž se zvedaly faldy shrnutého ubrusu. Kolem obočí se mu vinula stužka tabákového kouře. Ostatní seděli klidně u stolu obrácení tvářemi k sobě nebo stáli se skledničkami v rukou v různých částech místnosti. Jeden zvedal šálek kávy, jiný si nakláněl k ústům skleničku s nápojem. Většina lahví byla už prázdná.

Přišel jsem však právě ve chvíli, kdy se i tady začínalo něco dít. Jakási událost vzrušila některé nejstřízlivější hosty. Dokazovaly to dvě dynamické postavy, zvedající se ze svých míst. Jejich pohledy směřovaly k oknu. Nemohly na mě vidět, protože moje přítomnost zde trvala příliš krátce. Hleděli tedy na muže stojícího u okna. Říkal jim snad něco?

Posvítíl jsem mu do tváře: byl to křik. Teprve teď jsem zahlédl další sochu muže, narážejícího na zeď těsně u okna. Dosud jsem ho neviděl, protože jsem hleděl do pokoje a on stál vpravo za křídlem okna otevřeného dovnitř. V prostoru rámu skla visely úlomky rozbitého skla. Přibíhající muž měl ruku až po loket ponořenou do nepravdělného otvoru. Podával ji bláznivému akrobatu na parapetu nejkratší cestou a ta vedla zaskleným oknem.

Pohlédl jsem na dlan' svírající římsu. Vteřinová ručička pořád stála na osmičce, možná o desetinu milimetru dál; ale rozdíl byl nepozorovatelný. Přenesl jsem pohled na výstupěk zdi: kus omítky i se sevřenými prsty už nepřiléhal k domovní zdi. Připlaval jsem výš a posvítíl shora; uviděl jsem, že utržený kus římsy už dělí od zdi vzdálenost několika centimetrů.

Odrasil jsem se od venkovní zdi, abych obsáhl pohledem celou budovu. Zúženým proudem světla jsem vyhledal světlý pruh chodníku a spočítal patra. Bylo jich šestatřicet. Hleděl jsem na nehybnou scénu před sebou jako na plastickou fotografii. Mohlo ho ještě něco zachránit? A byl můj zásah do jeho osudu vůbec možný?

Ponořil jsem se do hloubi pokoje. Vítr, který jsem tím způsobil, převrátil na stole kalíšek s papírovými ubrousky a několik jich zvedl až ke stropu. Papírky, s těmi jsem byl schopen pohnout, s ničím jiným. Bezradně jsem se rozhlédl. Chtělo by to šňůru od žehličky, napadlo mě. Kde je kuchyně? V pootevřených dveřích stála socha ženy a tarasila průchod, ve kterém ji míjela druhá žena, zvedající nad hlavu těžkou mísu. V tuto chvíli bych se nedokázal tudy prodrat a na změnu postavení těl bych musel čekat nejméně tři hodiny. Všechno, co jsem uchopil, působilo dojmem, že je to přivařené k podlaže nebo se to naprosto nehodilo k záchranné akci. Při každém pohybu mi vzduch kladl neobyčejně silný odpor. Celou dobu jsem těžce oddychoval.

Sebral jsem poslední síly a přitáhl /vskutku přitáhl/ k oknu - ani jsem sám nevěděl proč - dlouhou sponku do vlasů. Vytrhl jsem ji ze rtů česající se ženy. V normálních podmínkách by zřejmě vážila několik gramů, tady jsem s ní zápasil a překonával takový odpor, jako by ji měla připevněnou

k ústům nějakou silnou a neviditelnou pružinou. Při každém prudkém pokusu o změnu její polohy se mi zařezávala do prstů, především z důvodu jejího nepatrného - v poměru k hmotnosti - povrchu. Když jsem ji bolavými rukama přitáhl k oknu / což byl přímo vzpěračský výkon/, vyklouzla mi z ruky a vyletěla ven. Přitom se mi uvolnil opasek. Nepoužil jsem ho, protože jsem soudil, že taková nitka nedokáže udržet hmotnost padajícího muže, kterou by bylo možné srovnat nejspíš se setrvačností velkého parníku. V kratičkém mžiku se zkamenělé dlaně nedokázaly setkat a já jsem jím schopen pomoci, třebaže jsem na to měl spoustu času.

Dostal jsem vztek. Ne proto, že by mě tolik vzrušoval osud padajícího člověka, ale proto, že jsem prokázal takovou nemohoucnost v situaci, ve které, jak mi stále připadalo, jsem mohl tolik udělat. Byl jsem přesvědčen, že jen provaz nebo nějaká podpěra zhotovená z materiálu náležejícího do zkamenělého města dokáže udržet mužovu tíhu. I kdybych však našel něco vhodného, nedokázal bych to sem přenést. Pot mi stékal do očí. Neměl jsem už sílu rozhrnovat vzduch. Pohlédl jsem na hodinky. Ukazovaly šestnáct minut po půlnoci. Zůstal jsem nehybně viset nad hlavami sedících lidí. Svaly mě odmítaly poslouchat.

Míjely desetiny sekundy. Láhev se zbytkem nerozlité vody, která ještě před mým příchodem přepadla přes okraj stolu a potom se u něj držela jako přilepená, visela nyní asi pět centimetrů pod stolní deskou. Pokračovala ve svém neobyčejně pomalém, ale neúprosně trvajícím pádu na podlahu. Stejněmu zákonu podléhal i člověk, nakloněný nad propastí ulice. Nač jsem tedy vynaložil tolik energie, když jsem nic nedokázal? V čem se skrývala příčina mého naprostého vyčerpání? Rozhlížel jsem se: nad popelníky se zvedaly šedivé sloupky pomalu vířícího popele, ohořelé zápalky odvěté mými pohyby špinily ubrus, nad nimi se vznášelo několik pomačkaných papírových ubrousků, vlasy přítomných vlály v pozvolném pohybu vzduchu.

Pohlédl jsem do obličeje padajícího muže. Nezpozoroval jsem v něm téměř žádnou změnu. Z tváře mu trčela nějaká tříska. Nepřítomně jsem na ní hleděl a myslel na něco jiného. Najednou se mi udělalo špatně. Poznal jsem v ní sponku do vlasů, kterou jsem sem přitáhl. Její pohyb byl pro ně pohy-

bem střely. Tkvěla hluboko ve tváři, kterou prorazila. Prokázal jsem nešťastníkovi medvědí službu.

Co tedy dělám a především proč? Najednou jsem si uvědomil, že jsem naprosto vyčerpán. O osudu padajícího muže bylo rozhodnuto, už ho nemohlo zachránit nic. Vypnul jsem zářič a zavřel oči. Návrat zatím nepřicházel v úvahu. Kyslíkový přístroj naštěstí fungoval bez zévad.

Snažil jsem se nemyslet na nic a dokonce se mi podařilo trochu si zdřímnout. Když jsem se probudil, cítil jsem se trochu líp, v každém případě jsem se dokázal jakž takž pohybovat. Rozsvítil jsem reflektor. Moje hodinky ukazovaly jednu hodinu dvacet osm minut. Tváře několika osob byly obráceny vzhůru, oči - trochu udivené nebo polekané - zíraly na nějaký bod na stropě. Teprve za chvíli jsem pochopil, proč tam zakotvili svůj pohled: bylo to místo mého odpočinku, na kterém jsem přes hodinu ležel. Padající láhev byla stále mou nejlepším mírou plynoucího času. Už se dotýkala podlahy, prasklá v první fázi rozpíjení. Rozštípnuté dno zapadlo do láhve, jejíž povrch protínaly stříbřité klikaté praskliny. Ohlédl jsem se. Na ruce v okenním rámu se perlilo několik kapek krve a střepy rozbitého skla zastavené v letu visely už těsně nad podlahou. Místo celé postavy padajícího muže jsem zahlédl už jen podrážky jeho bot.

Vyplul jsem z místnosti. Z uliční strany to vypadalo dost podivně: jako by stál na venkovní stěně domu. Paty se ještě opíraly o parapet, široce rozhozené ruce hledaly neexistující oporu. Hleděl jsem dolů do hloubi propastí zející pod námi a po zádech mi tekly čůrky potu. Opravdu už pro něj není záchrany? uvažoval jsem ještě jednou. Šestatřicet pater - to je asi sto dvacet pět metrů výšky. Vybavil jsem si v duchu vzorec pro dráhu volně padajícího tělesa: vyšlo mi asi pět sekund letu.

Vrátil jsem se k chodníku a věnoval pozornost postavě, která stála ve skupině několika osob. Zakloněný muž držel u obličeje fotoaparát a mířil jeho objektivem přímo do nebe. Právě v tom okamžiku, kdy jsem pohlížel do objektivu, fotografův prst uvolnil závěrku. Zahlédl jsem uvnitř rychle se rozšiřující štvrtinu, která odkryla film. Pohlédl jsem na hodinky a změnil délku expozice. Trvala sto osm sekund a závěrka, jak jsem snadno odečetl na přístroji, byla nastavená

na setinu sekundy. Konečně jsem měl přesnou vazbu mezi časem města a svým. Výsledek přepočtu zněl: jedné sekundě probíhající ve městě odpovídají přesně mé tři hodiny.

Rozhodl jsem se město opustit. Odrazil jsem se od okraje chodníku a vplul do otvoru. Vnitřek kanálu byl mělkou, cihlami vyloženou studnou. Vedla do jediné odbočky, kde ve vzdálenosti několika metrů bylo v přepážce bránící dalšímu postupu obětníkové zrcadlo. Nepochyboval jsem ani v nejmenším, že na druhé straně je původní místnost. Beze strachu jsem se vnořil do zrcadla, o to citelněji jsem tedy pocítil náraz na něco tvrdého, na co jsem po hlavě spadl na druhé straně. Ležel jsem na stropu, který byl na této straně zrcadla podlahou. Na hranici dvou světů se tedy zřejmě měnil kolmý směr.

Potlučený, bolavý a především polomrtvý únavou jsem se vlekl prázdnou chodbou do svého pokoje.

/přeložil P. Weigel/

V souvislosti s blížícím se závěrem roku je určitě na místě, abychom jménem celé redakce poděkovali všem spolupracovníkům našeho fanzinu a zároveň jim popřáli hodně SF radostí v roce 1988.

Redakce

OBSAH:

Prosincové teze (L. Peška)	1
Plkon (M. Novák)	2
SF film : První lidé na Měsíci	4
Supernovy : James Tiptree Jr.	11
J. Tiptree Jr. : Prostředek na mouchy	12
Fanziny - podzim 1987 (L. Peška)	17
Zprávy z fandomu	17b
A. Wisniewski - Snerg : Druhý svět	18

SLAN, časopis pro vnitřní potřebu SFK Slaný
NEPRÓDEJNĚ! ZDARMA!

Povoleno OK ONV Kladno, č.j. 82/86

REDAKČNÍ RADA : P.Brázda, M.Dundr, R.Ježek, J.Müller, L.Peška
OBÁLKA: T.Rotrek

70 výtisků, vyšlo v prosinci 1987, číslo 4. (14)

ADRESA REDAKCE: SFK Slaný, gymnázium, Gottwaldovo nám. 1310
274 01

